

Bruksela, dnia 12 lipca 2016 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 58/2016

Sprawozdanie: Komisja Europejska przyjęła 12 lipca br. Tarczę Prywatności UE-USA

Bruksela, 12 lipca 2016 r.

Komisja Europejska przyjęła w dniu 12 lipca br. Tarczę Prywatności UE-USA, której celem jest zapewnienie lepszej ochrony transatlantyckiego przepływu danych. Nowe ramy prawne mają zapewnić ochronę praw podstawowych obywatelom w UE, których dane osobowe są przekazywane do Stanów Zjednoczonych, jak również mają zapewnić jasność prawa przedsiębiorstwom, które muszą dokonywać transatlantyckich transferów danych.

Andrus Ansip, wiceprzewodniczący Komisji do spraw jednolitego rynku cyfrowego, powiedział: „Zatwierdziliśmy dzisiaj nową Tarczę Prywatności UE-USA. Będzie ona chronić dane osobowe naszych obywateli i zapewni jasne zasady przedsiębiorcom. Ciężko pracowaliśmy ze wszystkimi naszymi partnerami w Europie i w Stanach Zjednoczonych, by osiągnąć to porozumienie oraz by uczynić to jak najszybciej. Przepływ danych pomiędzy naszymi kontynentami ma podstawowe znaczenie dla naszego społeczeństwa i gospodarki – mamy teraz solidne ramy prawne, dające pewność, że taki transfer będzie odbywał się w najlepszych i najbezpieczniejszych warunkach”.

Věra Jourová, komisarz do spraw sprawiedliwości, konsumentów i równouprawnienia płci, powiedziała: „Tarcza Prywatności UE-USA jest nowym, solidnym systemem, chroniącym dane osobowe Europejczyków i zapewniającym przejrzystość prawną przedsiębiorcom. Wprowadza ona wyższe standardy ochrony danych, które są skuteczniej egzekwowane, gwarancje dotyczące dostępu do danych przez organy rządowe oraz ułatwia osobom fizycznym skorzystanie z mechanizmów ochrony prawnej w przypadku skarg. Nowe ramy prawne przywrócą zaufanie konsumentów w przypadku przekazywania ich danych przez Atlantyk. Współpracowaliśmy z europejskimi organami ochrony danych, Parlamentem Europejskim, państwami członkowskimi i naszymi amerykańskimi partnerami, by

wprowadzić w życie porozumienie zapewniające najwyższe standardy ochrony danych osobowych Europejczyków”.

Tarcza Prywatności UE-USA opiera się na następujących zasadach:

- **Rygorystyczne obowiązki nałożone na przedsiębiorstwa przetwarzające dane:** zgodnie z nowymi ustaleniami, Departament Handlu Stanów Zjednoczonych będzie prowadził **regularne aktualizacje i przeglądy** uczestniczących przedsiębiorstw w celu zapewnienia, by przestrzegały one zasad, którym się podporządkowały. Jeśli przedsiębiorstwa nie będą przestrzegały zasad w praktyce, mogą spotkać się z sankcjami i zostać usunięte z listy. Zaostrzenie warunków **wtórnego przekazywania** danych osobom trzecim zapewni taki sam poziom ochrony w przypadku przekazywania danych z przedsiębiorstw stosujących zasady Tarczy Prywatności.
- **Wyraźne zabezpieczenia i wymogi przejrzystości regulujące dostęp administracji rządowej USA do danych osobowych:** USA przedstawiły Unii zapewnienie, że dostęp organów publicznych do danych – związany z egzekwowaniem prawa i kwestiami bezpieczeństwa narodowego – jest ograniczony oraz że będzie podlegać zabezpieczeniom i mechanizmom nadzoru. Wszyscy w UE, również po raz pierwszy, skorzystają z **mechanizmów ochrony prawnej** w tej dziedzinie. Stany Zjednoczone wykluczyły bezkrytyczną masową inwigilację danych osobowych przekazywanych im w ramach uzgodnienia Tarczy Prywatności UE-USA. Urząd Dyrektora Krajowych Służb Wywiadowczych wyjaśnił ponadto, że masowe gromadzenie danych może być wykorzystywane wyłącznie w określonych warunkach i wymaga tak ścisłego ukierunkowania, jak to możliwe. Porozumienie zawiera szczegółowy wykaz istniejących zabezpieczeń w zakresie wykorzystywania danych w takich wyjątkowych okolicznościach. Amerykański sekretarz stanu stworzył Europejczykom **możliwość skorzystania ze środków odwoławczych** wobec amerykańskich służb wywiadowczych za pośrednictwem **urzędu Rzecznika** w Departamencie Stanu.
- **Skuteczna ochrona praw osób fizycznych:** Każdy obywatel, który uważa, że jego dane zostały niewłaściwie wykorzystane w ramach systemu Tarczy Prywatności, będzie mógł skorzystać z kilku dostępnych i przystępnych cenowo mechanizmów rozstrzygania sporów. W idealnej sytuacji skarga zostanie rozpatrzona **przez samo przedsiębiorstwo**. Ewentualnie, **bezpłatnie będzie można skorzystać z alternatywnych metod rozwiązywania sporów**. Osoby fizyczne **będą też mogły zwrócić się do krajowych organów ochrony danych w swoim państwie, które skontaktują się z Federalną Komisją Handlu, aby zagwarantować, że skargi europejskich obywateli zostaną zbadane i rozpatrzone**. Jeżeli sprawa nie zostanie rozwiązana w inny sposób, w ostateczności będzie można zastosować mechanizm **arbitrażu**. Możliwość skorzystania ze środków odwoławczych w obszarze

bezpieczeństwa narodowego w przypadku obywateli UE będzie rozpatrywana przez **Rzecznika**, niezależnego od służb wywiadowczych USA.

- **Wspólny mechanizm corocznego przeglądu:** Mechanizm ten obejmie monitorowanie funkcjonowania zasad bezpiecznego transferu danych, w tym zobowiązań i zapewnień dotyczących dostępu do danych do celów egzekwowania prawa i bezpieczeństwa narodowego. Przegląd przeprowadzać będzie Komisja Europejska i Departament Handlu USA, przy współpracy specjalistów z krajowych służb wywiadu z USA i europejskich organów ochrony danych. Komisja będzie korzystać ze wszystkich innych dostępnych źródeł informacji i wyda dostępne publicznie sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady.

Od czasu przedstawienia projektu Tarczy Prywatności w lutym br. Komisja uwzględniła opinie europejskich organów ochrony danych (Grupa Robocza Art. 29) i Europejskiego Inspektora Ochrony Danych, a także rezolucję Parlamentu Europejskiego, tak by wziąć pod uwagę szereg dodatkowych uściśleń i ulepszeń. Komisja Europejska i USA uzgodniły w szczególności dodatkowe wyjaśnienia dotyczące masowego gromadzenia danych, wzmocnienie mechanizmu Rzecznika oraz bardziej sprecyzowane zobowiązania przedsiębiorstw w odniesieniu do ograniczeń dotyczących przechowywania i dalszego przekazywania danych.

- **Dalsze działania**

„Decyzja w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych” zostanie notyfikowana w dniu dzisiejszym państwom członkowskim, a co za tym idzie, wejdzie niezwłocznie w życie. Po stronie amerykańskiej ramy prawne Tarczy Prywatności zostaną opublikowane w rejestrze federalnym, stanowiącym odpowiednik naszego Dziennika Urzędowego. Departament Handlu Stanów Zjednoczonych rozpocznie obsługę Tarczy Prywatności. Po tym jak przedsiębiorstwa będą miały możliwość przeglądu ram prawnych i aktualizacji swoich procedur zgodności z nimi, począwszy od 1 sierpnia będą mogły wystąpić o certyfikat w Departamencie Handlu. Równocześnie Komisja opublikuje krótki przewodnik dla obywateli, wyjaśniający dostępne środki zaradcze w przypadku, gdy osoba fizyczna uzna, że jej dane osobowe zostały wykorzystane bez uwzględnienia zasady ochrony danych.

- **Kontekst**

W dniu 2 lutego 2016 r. Komisja Europejska i rząd Stanów Zjednoczonych osiągnęły porozumienie polityczne w sprawie nowych ram dotyczących transatlantyckich wymian danych osobowych w celach handlowych: Tarczy Prywatności UE-USA (IP/16/216). Komisja przedstawiła treść projektu decyzji w dniu 29 lutego 2016 r. W nawiązaniu do opinii

Grupy Roboczej Art. 29 (organów ochrony danych) z dnia 13 kwietnia i rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 26 maja, Komisja sfinalizowała procedury przyjęcia w dniu 12 lipca 2016 r.

Porozumienie pod nazwą Tarcza Prywatności UE-USA jest zgodne z wymogami określonymi przez Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 6 października 2015 r. stwierdzającym nieważność dotychczas stosowanych zasad, tj. programu „bezpieczna przystań” (ang. Safe Harbour).

- **Dodatkowe informacje**

Decyzja w sprawie odpowiedniej ochrony danych osobowych (*This decision enters into force upon notification to Member States*) (w języku angielskim):

http://ec.europa.eu/justice/data-protection/files/privacy-shield-adequacy-decision_en.pdf

Załączniki (w języku angielskim):

http://ec.europa.eu/justice/data-protection/files/factsheets/annexes_eu-us_privacy_shield_en.pdf

Pytania i odpowiedzi (w języku angielskim):

[http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-16-2462_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-16-2462_en.htm)

Zestawienie informacji (w języku angielskim):

http://ec.europa.eu/justice/data-protection/files/factsheets/factsheet_eu-us_privacy_shield_en.pdf

Komunikat: Transatlantyckie przepływy danych: odbudowa zaufania dzięki ustanowieniu silniejszych gwarancji COM (2016) 117 - w języku polskim:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0117&qid=1468328690379&from=PL>

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹

¹ Na podstawie informacji Komisji Europejskiej.